

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonaë, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 9. De Ritu Lugdunensis Ecclesiae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

§. VII.

De Ritu Prædicatorum.

1. **I**lluſtriſſimus Prædicatorum Ordo à Caſtonicis Præmonſtratenſibus ut D. Auguſtini Regulam, ita & pſallendi ritum accepit. Sed viri doctrinâ, & ſanctitate eximii eos uſus in quibuſdam mutârunt. Ad primam tres pſalmos recitant: *Deus in nomine tuo, Beati immaculati, Reſtribue*: diebus verò Dominicis à Septuageſima uſque ad Paſcha novem videlicet, *Deus Deus meus respice in me, Dominus regit me, Domini eſt terra, Ad te Domine, Judica me, Deus in nomine tuo, Dominus regnavit decorem induit eſt, Beati immaculati, & Reſtribue*: quo etiam tempore dicunt ad Laudes Pſalmum 117. *Conſitemini* loco Pſalmi *Jubilate*. Reliquo anni tempore dictos pſalmos, quos Romani diſtributos per ferias dicunt ad primam, iſti omitunt. Martyrologium legunt poſt Laudes, ſed cum Matutinum veſpere diei præcedentis dicitur, tunc legitur poſt primam. In primis Veſperis ſolemnitatem hos pſalmos concinunt, *Laudate pueri Dominum, Laudate Dominum omnes gentes, Lauda anima mea Dominum, laudate Dominum quoniam bonus eſt Pſalmus, & Lauda Hieruſalem Dominum*. Hymnos Completorii variant pro ratione temporum, & in fine horarum ſemper dicunt Antiphonam, *Salve Regina*, & alteram de ſancto Dominico cum quibuſdam precibus. Extra Adventum, & Quadrageſimam Officium feriale ter, vel quater in Hebdomada omittunt, recitant enim de S. Dominico, de ſanctiſſimo Sacramento, de B. Virgine & de ſancto titulari Provinciæ. A die Paſchatis uſque ad Trinitatem tribus Pſalmis, totidemque Lectionibus nocturnas quotidie Vigiliis perficiunt, quod poſt octavas Reſurrectionis non niſi diebus Dominicis uſque ad Aſcenſionem faciunt Præmonſtratenſes.

§. VIII.

De ritu Carmelitarum.

1. **C**armelitæ Breviarium habent ſecundum antiquam conſuetudinem Eccleſiæ Hieroſolymitanæ. Hic enim Ordo pietate, & religione præſtantiſſimus diu floruiſſe in O-

riente dicitur, antequam per diverſas Europæ Provincias diſfunderetur. Eorum ritus non diſcrepant à Dominicanis, hoc dumtaxat excepto, quod diebus Dominicis per annum dicunt ad Primam Pſalmum 117. *Conſitemini*. In Dominicis item Adventus quinque pſalmos ad primam aliis conſuetis præmittunt, nempe 21. *Deus Deus meus*, cum quatuor ſequentibus. Dominicis verò Septuageſimæ uſque ad paſcha ad Laudes, & primam eodem pſalmos recitant, quos Prædicatores. Tempore paſchali conſuetos pſalmos concinunt in nocturnis Vigiliis: tres autem pſalmos dicunt ſolummodo per octavas paſchatis, & Pentecoſtes, Sicut Romani, Preces longiores habent poſt quædam officia. In fine cuiuſque horæ ſemper dicunt Antiphonam, *Salve Regina*, cui tempore Paſchali ſubſtituitur *Regina cæli*. Officia multa ſanctorum habent cum elegantibus Hymnis, Antiphonis, & Reſponſoriis. Diebus Reſurrectionis initio Veſperarum, omiſſo Verſu *Deus in adiutorium*, cantant ſolemniter *Kyrie eleiſon* novem vicibus, ſicut in Miſſa: quo ritu utebatur olim Romana Eccleſia, ut conſtat ex ordine Romano, & ex Ruperto Abbate ſ: cumque legi in Breviario Præmonſtratenſi, & in antiquiori Breviario Ordinis Prædicatorum.

ſ Rupert. lib. 8. de div. off. c. 2.

§. IX.

De ritu Lugdunenſis Eccleſiæ.

1. **S**ancta Lugdunenſis Eccleſia Galliarum Primatu inſignis propriis ritibus utitur, quos S. Irenæum Episcopum, & Martyrem inſtituiſſe earum partium traditio eſt. Pſalterium in ferias, & horas diſtribuitur more Romano, ſed ad primam per Hebdomadam non niſi tres Pſalmos recitant: *Deus in nomine tuo, Beati immaculati, & Reſtribue*: Diebus verò Dominicis novem, videlicet, *Deus Deus meus respice in me, Dominus regit me, Domini eſt terra, Ad te Domine, Judica me Domine, Conſitemini, Beati, Reſtribue, & Symbolum Athanaſii*, quod quidem Symbolum Primæ Dominicali omnes Eccleſiæ adiungere conſueverunt. Dominica autem Sexageſimæ, & ſequentibus Dominicis uſque ad paſcha duos priores pſalmos ad Laudes mutant, & pro Pſalmo *Dominus regnavit*, legunt Pſalmum 50. *Miferere*, pro Pſalmo *Jubilate*, Pſalmum 117. *Conſitemini*; atque ideo eodem tempore ipſum

Cor.

Constituunt omittunt ad primam, & pro eo substituant Psalmum *Dominus regnavit*. Hoc excepto in Psalmorum distributione conveniunt omnino cum Romanis: Porro singula Officia à Lugdunensibus sic ordinantur.

2. Nocturnis præmittunt Orationem Dominicam solam, deinde dicunt Versum *Sancti Spiritus ad sit nobis gratia*, tum *Domine labia mea aperies*, *Deus in adiutorium*, *Gloria Patri*, & Invitatorium. Immediatè post Invitatorium dicuntur Psalmi, nam Hymnis carent omnia Officia excepto Completorio. In numero, & ritu lectionum non discrepant à Romanis. Post ultimum responsum concinunt *Te Deum laudamus* cum Antiphona, & *Gloria Patri* ad instar Psalmi: sequitur Versus, quo dicto incipiunt Laudes, post sal. Laudum dicto Capitulo, & Versu sequitur Canticum, omisso Hymno, tum collecta diei, *Benedic Domino*, & finis. Prima, Tertia, Sexta, & Nona conveniunt cum Romanis, si Hymnos demas, & parva Responsoria post Capitulum. Id quoque notandum, quòd ante Horas Orationem Dominicam solam recitant, & post singulas legunt Psalmum *De profundis* cum collecta pro defunctis. Antiphonam de B. Virgine, quæ Romani terminant horas, hi non nisi post Nonam & Completorium concinunt. Vesperas incipiunt quemadmodum & alias horas, tum dictis Psalmis & Versu, Canticum Deiparæ modulantur. In quibusdam solemnitatibus Antiphonam Cantici septies repetunt, & Versibus ipsius Cantici intersciant. Dicunt postea Collectam more solito, & sic finiuntur Vesperæ. Completorio nullam præmittunt lectionem, sed dicta Oratione Dominicâ, dictisque Versibus: *Converte nos Deus*, & *Deus in adiutorium* eosdem Psalmos concinunt, quos Romani. Sequitur Hymnus, quem singulis feriis, & festis mutant: statim verò post Hymnum dicitur Versus, omisso Capitulo, tum Canticum Simeonis, postea preces, Oratio, & Benedictio: deinde Psalmus *De profundis*, ac tandem Antiphona conveniens de B. Virgine. Certis diebus ad Laudes & Vesperas, itemque ad reliquas horas preces habent, Litanias, & Processiones, ac peculiare quosdam ritus, quos brevitate gratia prætermitto. Ecclesia ista novitates nescit, & tam in cantu, quàm in ceremoniis, & aliis functionibus Ecclesiasticis antiquitatis tenacissima est, de qua re sic laudatur à D. Ber-

nardo: Inter Ecclesias Galliæ constat profectò Lugdunensem hæcenus præminuisse sicut dignitate sedis, sic honestis studiis, & laudabilibus institutis. Ubi enim æquè viguit disciplina censura, morum gravitas, maturitas consiliorum, auctoritatis pondus, antiquitatis insigne? Præsertim in Officiis Ecclesiasticis haud facile unquam repentinis visâ est novitibus acquiescere, nec se aliquando juvenili passâ est decolorari levitate Ecclesiæ plena judicii.

t Bernardus Epistola 174.

§. X.

De ritu Ambrosiano.

1. Mediolanensis Ecclesiæ ritus à D. Ambrosio ejus civitatis Archiepiscopo Ambrosiani dicuntur, non quod ipse institutor eorum fuerit, ut multorum opinio est, sed quia illos auctoritate suâ, & eximia sanctitate plurimum nobilitavit. Dicitur autem Ambrosiani coeperunt paulò post ejus decessum, ut observat doctissimus vir Joannes Vicecomes l. 2. de ritibus Missæ cap. 12. qui asserit eam Ecclesiam Missæ ordinem à S. Barnaba Apostolo, psallendi verò Regulam à S. Mirocleto Archiepiscopo accepisse. Psalterium dividunt Ambrosiani in duas partes, primam à Psalmo primo ad 109. *Dixit Dominus* nocturnis Vigiliis, secundam usque ad finem diurnis horis assignant. In hujus secundæ partis distributione sequuntur omnino Romanam Ecclesiam. At prima pars in duas Hebdomadas divisa decem continet decurias, ut vocant, singulisque noctibus una decuria persolvitur, hoc modo. Prima decuria psalmos sexdecim continet à primo usque ad 16. & psallitur feria secunda prioris Hebdomadæ. Secunda decuria incipit à Psalmo 17. *Diligam te Domine*: habetque Psalmos quatuordecim, & expletur feria tertia. Aliæ decuriæ Psalmis decem constant, exceptâ ultimâ, quæ octo Psalmorum est. Decuria itaque tertia pro feria quarta incipit à Psalmo 31. *Beati quorum*. Quarta pro feria quinta à Psalmo 41. *Quemadmodum desiderat*. Quinta pro feria sexta à Psalmo 51. *Quid gloriaris*. Sexta pro feria secunda alterius Hebdomadæ à Ps. 61. *Nonne Deo*. Septima pro feria tertia à Psal. 71. *Deus in judicium tuum*, & sic deinceps. Sabbatis, & Dominicis diebus, & in solemnitatibus Domini certis

Xxxxx 2

Can-